

KARTA PRACY · LF4

Konflikt pod lupą prawa

Dział VII · wymaganie F4 · „Czy prawo międzynarodowe potrafi rozwiązać konflikt?”

WARIANT: BAZOWY

Imię i nazwisko: Klasa: Data:

Twój cel

- Wyjaśniam przyczyny konfliktu w kontekście prawa międzynarodowego.
- Oceniam konsekwencje i próby rozwiązania.

Jak pracujecie: w grupie opracowujecie JEDNĄ stację, potem słuchacie pozostałych i uzupełniacie notatki.

Stacja 1 · Morze Południowochińskie — przyczyny

Dane (nie zmieniaj — analizuj):

- Chiny roszczą sobie **80–90%** akwenu („linia dziewięciu kresek”, 1947) wobec Wietnamu, Filipin, Malesji i Brunei.
- Przez region przechodzi towar o wartości **~5 bln USD/rok**; dno kryje złoża ropy i gazu. (*media*) (*dane 2025/2026*)
- Zadanie: wypiszcie strony sporu i ich argumenty.

Przyczyna konfliktu:

Naruszona zasada prawa:

Konsekwencja:

Ocena próby rozwiązania:

Stacja 2 · Prawo międzynarodowe (UNCLOS)

Dane (nie zmieniaj — analizuj):

- Konwencja o prawie morza (UNCLOS, 1982) definiuje wyspę i Wyłączną Strefę Ekonomiczną (200 mil morskich).
- Trybunał w Hadze (2016, sprawa Filipin) uznał roszczenia Chin za sprzeczne z prawem — Chiny zbojkotowały wyrok.
- Zadanie: oceńcie, czym różni się argument prawny od politycznego.

Przyczyna konfliktu:

Naruszona zasada prawa:

Konsekwencja:

Ocena próby rozwiązania:

Stacja 3 · Sudan — kryzys humanitarny

Dane (nie zmieniaj — analizuj):

- Wojna od kwietnia 2023 (armia SAF kontra paramilitarne RSF): ponad 14 mln zmuszonych do ucieczki, w tym **7,1 mln wysiedlonych wewnątrz** i **4,4 mln uchodźców**; ≥150 tys. ofiar. (UNHCR/OCHA, 2026) *(dane 2025/2026)*
- Pomocy humanitarnej wymaga **33,7 mln osób** (2026); masowe naruszenia prawa humanitarnego. (OCHA, 2026) *(dane 2025/2026)*
- Zadanie: nazwijcie naruszone zasady prawa międzynarodowego.

Przyczyna konfliktu:

Naruszona zasada prawa:

Konsekwencja:

Ocena próby rozwiązania:

Stacja 4 · Próby rozwiązania i ich skuteczność

Dane (nie zmieniaj — analizuj):

- Morze Południowochińskie: operacje swobody żeglugi (FONOPS); negocjacje ASEAN-Chiny bez efektu.
- Sudan: sankcje UE przedłużone do 10 października 2026 (18 osób, 8 podmiotów); mediacje ONZ nieskuteczne. *(Rada UE, 2026)*
- Zadanie: oceńcie, dlaczego mechanizmy bywają nieskuteczne.

Przyczyna konfliktu:

Naruszona zasada prawa:

Konsekwencja:

Ocena próby rozwiązania:

Synteza — uzupełnij

Rozłóż konflikt na przyczyny, prawo, konsekwencje i próby rozwiązania.

Przyczyny	Prawo i konsekwencje	Próby rozwiązania (skuteczność)

Wyjściówka

1. Wyjaśnij jedną przyczynę wybranego konfliktu i wskaż naruszoną zasadę prawa.

2. Podaj jedną konsekwencję i jedną próbę rozwiązania.

3. Oceń, dlaczego mechanizm okazał się (nie)skuteczny.

[QR] Źródła danych do samodzielnej weryfikacji — zeskanuj kod (do wstawienia).